

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Om den gammeldanske Rim-Krønike

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 107. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1826_429-txt-shoot-idm255/facsimile.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

faaer det nogen Forfatter Navn paa de Udgavne
 af Rim-Kroniken vi liede, og heller ikke har vi
 set det fremende eller fjerde Aarhundrede et ens-
 ke Mindstet om, at Rim-Kroniken er skrevet af
 den Mand, saa det her udstulkenes et Bogen sid-
 der maa afgjøre Spørgsmaalet, ja Bogen selv,
 hvoopaa enhver grundet Formodning om dens Forfat-
 ter og dens Afstaaings Tid maa sette sig. At vi
 nævne en Bøder Lids som Forfatter, vilde af Udfhan-
 ders Beretning se det spidende Aarhundrede, og af
 Titelen paa en offeret sløst Doversættelse, om
 hvilken Ingen kan sig, enten hvad Opdigthed den
 har, eller hvad den egentlig skal giælde: Originalen
 eller Doversættelsen.

Det nu at lase og overvise Bogen, siger min
 første Samvittighed mig sprog, at hvem der timer:
 Som Møsten, sin vise Kæftede,
 Frey til Konning Alexandrum,
 Ud i sin Bog, idet hende læs:
 herrens sekretoriam. *)

han lader sig nok ser at lase Haralds Hildetun rime:
 Mi lade lade Malan og Hoen,
 at Bogen hinde, som Bøder naar Kern.
 Men havde en og samme Bøder Niets giort hede
 Bogen, maatte han dog ikke blot været Næstet for
 begge disse Rim, men for dem alle, snart have sig
 met, som en Næstet:

lyffen hun er et udsøgt Trold,
 hun leger med Tøil saa mangefold,
 Med Tulede fort hun Somme lys,
 med Spid da giort hun Somme lys. **)

eller:
 Kvind hun er en adskelt Ting,
 sin Skægt vil hun ei spare,
 Under Skjoldet giort hun Sving,
 thi kan man sig ei vare. ***)

og saet som en rim Stumper:
 Siden bedes jeg til en Bonde
 hun var Markens Datter,
 Og sit hende saa til Dronning min,
 hun er vel vort, det gode er. *)

eller:
 Da Feres M (Om) fire hundred og 8 (8),
 efter at Kristus var boaren,
 Mig drages det end til Niende vel,
 saare Dant Dag det vaare en. **)

Jeg tilføjer det, at selv om Verse-Opning,
 Ord og Tanker i saa forskellige Rim kunde være
 de samme, og selv om der stod et Navn paa Bo-
 gen, hvis Eiermand holdt og lyt forskrede, kan
 var Manden ser det hele, selv da maatte jeg sig:
 det er umueligt, saa umueligt som at Kulkeren,
 maer han vil, kan sange som en Nattergal; men
 jeg har i tidligere Dage ofte glemt, at alle Laster
 umuelig, selv med den bedste Vilje, kunde ser og
 samte alt det i en Bog, jeg saae og samlede, fordi
 jeg saae med Rimsmetens Line, og aad de Bøger,
 jeg skæde, op med Hud og Haar, og stendte det
 var meget naturligt, som det sig dog i en ta-
 ligere Uder at betante, hvad man i den mere sig-
 lige har oversprunget. Havde jeg saaledes i Dan-
 nevirke ikke blot giort et langt, men ogsaa velde
 tænk Udøg af Rim-Kroniken, ikke blot paa Raast,
 at Forfælligheden skatte sig fra det Starke til det
 Mindste, men vilde det, da vilde Udgiveren neppe
 nu været uenig med mig, saa det er egentlig en
 Ungdoms Feil jeg stræder at raade Med paa, maer
 jeg nu admitter, hvad jeg fordam kun udraade.
 Derimod kan jeg rigtiget ingen Etske finde i den
 Indvending, at Rimene skulde være bedre og rigere,
 saalænge som Sproget gaar, thi deris var kan der
 rimede om Kristus vilde ikke nem at digte, hvad
 han dog maatte være, ser at begjæres af en gam-

*) Erik Smund Rim S. 150.
 **) Samme Rim S. 98.
 ***) Harald Duffens S. 63.

*) Christoffer Bøvers Rim S. 246.
 **) Christens S. 250.

faaer det nogen Forfatter Navn paa de Udgavne
 af Rim-Kroniken vi liede, og heller ikke har vi
 set det fremende eller frende Aarhundrede et ens-
 ke Mindstet om, at Rim-Kroniken er skrevet af
 den Mand, saa det her udstulkenes er Bogen sin,
 der maa afgjøre Spørgsmaalet, ja Bogen selv,
 hvoopaa enhver grundet Formodning om dens Forfat-
 ter og dens Afhandling. Tid maa sette sig. At vi
 navne en Bøder Lids som Forfatter, vilde af Ufskæn-
 ders Beretning se det spidende Aarhundrede, og af
 Titelen paa en offeret sløst Doversættelse, om
 hvilken Ingen kan sig, enten hvad Opdighed den
 har, eller hvad den egentlig skal giælde: Originalen
 eller Doversættelsen.

Det nu at lase og overvise Bogen, siger min
 første Samvittighed mig sprog, at hvem der timer:
 Som Møsten, sin vise Kæftede,
 Frey til Konning Alexandrum,
 Ud i sin Bog, idet hende læs:
 Verdens sekretorum. *)

han lader sig nok for at lase Haralds Hildetun rime:
 Mi lade lade Malanor og Hoen,
 at Bogen hinde, som Bøder naar Kern.
 Men havde en og samme Bøder Niets giort hede
 Bogen, maatte han dog ikke blot været Næstet for
 begge disse Rim, men for dem alle, snart have sig
 met, som en Næstet:

Hellen han er et udbøstet Trold,
 han leger med Tøil saa mangefold,
 Med Tøile fort han Somme lys,
 med Tøil da giort han Somme lys. **)

eller:
 Kvind han er en adskeltig Ting,
 sin Skægt vil han ei spare,
 Under Skjelvet giort han Sprog,
 thi kan man sig ei vare. ***)

og saet som en rim Stumper:
 Siden bedes jeg til en Tomte hende
 hun var Markens Døttet,
 Og sit hende saa til Dronning min,
 hun er vel vort, det gode er. *)

eller:
 Da Færes M (Om) fire hundred og 8 (8),
 efter at Kristus var boaren,
 Mig drages det end til Niende vel,
 saare Dant Dag det vaar en. **)

Jeg tilføjer det, at selv om Verse-Opning,
 Ord og Tanker i saa forskellige Rim kunde være
 de samme, og selv om der stod et Navn paa Bo-
 gen, hvis Eiermand holdt og høit forklæde, kan
 var Manden for det hele, selv da maatte jeg sig:
 det er umueligt, saa umueligt som at Kulkeren,
 maer han vil, kan sange som en Nattekat; men
 jeg har i tidligere Dage ofte glemt, at alle Læsete
 umuelig, selv med den bedste Vilje, kunde se og
 samte alt det i en Bog, jeg saae og samlede, fordi
 jeg saae med Rimsmødens Lide, og aad de Bøger,
 jeg skæde, op med Hø og Haar, og stendte det
 var meget naturligt, som det sig dog i en ta-
 ligere Uder at betante, hvad man i den mere sig-
 lige har oversprunget. Hovde jeg saaledes i Dan-
 meirke ikke blot giort et langt, men ogsaa velde
 tunk Udøg af Rim-Kroniken, ikke blot paa Raast,
 at Forfælligheden skatte sig fra det Starke til det
 Mindste, men vilde det, da vilde Udgiveren neppe
 nu været uenig med mig, saa det er egentlig en
 Ungdoms Feil jeg stræder at raade Med paa, maer
 jeg nu udbiller, hvad jeg fordam kun udraade.
 Derimod kan jeg rigtiget ingen Etske finde i den
 Indvending, at Rimene skulde være bedre og rigere,
 saalangt som Sproget gaar, thi deris var kan der
 rimede om Kristus vilde ikke nem at bigeide, hvad
 han dog maatte være, for at begjæres af en game

*) Erik Smund Rim S. 150.
 **) Samme Rim S. 98.
 ***) Harald Duffens S. 63.

*) Christoffer Bøgers Rim S. 246.
 **) Christens S. 250.

